

Adatvédelem a szakértői tevékenységben

Topa Dénes

Sorozatunk első részében az igazságügyi és műszaki szakértővé válás feltételeivel ismerkedtünk meg, majd a szakértői szakvélemény fajtáival, annak alaki és formai követelményeivel, díjazásával foglalkoztunk.

Jelen cikkünk azzal a szándékkal készült, hogy a szakértői anyagok, az adatvédelmi vonatkozású előírások és az igazságügyi szakértői szakvélemény megismerhetőségének részletesebb ismertetését biztosítsa az érdeklődők számára.

Az igazságügyi szakértői tevékenység végzése, a szakvélemény készítése gyakran személyes adatok kezelésével jár együtt. Az ilyen esetekben a korábban már említett – a szakértői tevékenység főbb szabályait tartalmazó – jogszabályok mellett figyelembe kell venni a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, az Adatvédelmi törvény (a továbbiakban Avtv.) előírásait is.

SZEMÉLYES ADAT

Az Avtv. meghatározása alapján személyes adat bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat és az abból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés (pl. írásminta, DNS). A törvény előírásai szerint személyes adat az érintett hozzájárulásával vagy törvény elrendelése alapján kezelhető.

AZ ADATKEZELÉSEK JOGALAPJA

Az igazságügyi szakértői szakvéleményt hatóság kirendelése vagy megbízás alapján készít. A különféle eljárásokban történő hatósági kirendeléseket törvényi rendelkezések teszik lehetővé, így ezek az adatvédelmi biztos állásfoglalása szerint is az adatkezelésre történő felhatalmazást is jelentik.

A megbízás alapján végzett szakértői tevékenység esetében azonban az érintettek hozzájárulásának beszerzése elengedhetetlen.

A hozzájárulásnak az Avtv. alapján

- ♦ önkéntesnek,
- ♦ határozottnak és
- ♦ tájékoztatáson alapulónak kell lennie.

A hozzájáruláshoz szükséges tájékoztatás során meg kell adni az adatkezelés célját, az adatkezelésre és feldolgozásra jogosultat és azokat, akik megismerhetik az adatokat. Az érintett – a vizsgálat alanya – a megfelelő tájékoztatás alapján eldöntheti, hogy az igazságügyi szakértői vizsgálathoz hozzájárul-e.

TÁJÉKOZTATÁS

Az Avtv. vonatkozó rendelkezései alapján az érintettet egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, ezért a személyes adatai felhasználásával készített szakvéleményt is át kell neki adni.

Az igazságügyi szakértői tevékenység etikai kódexe alapján a szakértőtől elvárható, hogy a szakvélemény készítése során ne sértse az ügyben érdekelt egyik fél érdekeit sem. Ennek alapján a szakértői vélemények megismerése nem kizárólag az annak elkészítésére megbízást adó joga, hanem annak alanyai is megismerhetik a tartalmát.

SZAKÉRTŐI ANYAGOK MEGISMERÉSE

A fentiekben az igazságügyi szakértői tevékenységre vonatkozó adatvédelmi előírásokat ismertettük, aminek egyik fontos eleme az információs önrendelkezési jog elválaszthatatlan részét képező tájékoztatáshoz való jog. Mivel az anyagok megismerésének joga a szakértői tevékenységgel kapcsolatos adatvédelem lényegi eleme, a következők bontásban taglaljuk.

POLGÁRI ELJÁRÁSOK

A polgári eljárások iratmegtekintési szabályait a Polgári perrendtartásról szóló törvény 119. §-a tartalmazza, mely szerint a felek a per iratait a határozatok tervezetei és különvélemények kivételével a per bármely szakaszában engedély nélkül megtekinthetik. A per iratai közé sorolandó az igazságügyi szakértői szakvélemény is, így, ha az nem tartalmaz a törvény által említett titokfajták körébe tartozó adatokat, az érintettek által bármikor megismerhető.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSOK

A büntetőeljárásról szóló törvény 70/B §-a rendelkezik az iratok megismerésének szabályairól a büntetőeljárás során. Fő szabály szerint az eljárás során keletkezett iratokat, így a szakvéleményt is az érintettek megismerhetik, azokról másolatot készíthetnek. A betekintési, másolási kérelem teljesítése csak akkor tagadható meg, ha valamely érintett személy emberi méltóságához való, személyiségi vagy kegyeleti joga sérülne vagy magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül kerülnének nyilvánosságra.

KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁSOK

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény 68–69. §-ai szabályozzák az iratbetekintés jogát. Eszerint a törvényben meghatározott kivételekkel az ügyfél a közigazgatási hatóság eljárása során keletkezett, rá vonatkozó iratokba – így a hozzá kapcsolódó szakvéleménybe is – betekinthez.

Az Igazságügyi Minisztérium álláspontja alapján a tájékoztatáshoz való jog kiterjed az igazságügyi szakértő által készített szakvélemény alapjául szolgáló, a szakértőnél kezelt, de a szakvélemény részévé nem tett vizsgálati anyagokra és kapcsolódó adatokra is.

Cikksorozatunkban igyekeztünk átfogó és részletes bemutatást adni az igazságügyi és műszaki szakértői tevékenységről, valamint az ehhez kapcsolódó jogszabályi háttérről. Van néhány speciális területe a szakértői munkának (a nyomszakértő, a kriminálisztikai okmányszakértő például), amely nem került részletes bemutatásra ebben a sorozatban.

Mindazonáltal, ha a szakértői tevékenységgel kapcsolatos kérdés merülne fel, igyekezünk autentikus forrásból választ találni rá.

A nyomdák az Agfa Graphics megoldásait választják

Az Agfa Graphics már hosszú ideje a nyomdaipar kedvelt beszállítója, legyen szó kis családi nyomdáról vagy multinacionális cégről. Alapvető filozófiánk olyan fenntartható, könnyen használható megoldások létrehozása, melyek segítségével nem csak a nyomtatás minősége lesz magasabb, hanem a termelékenység és jövedelmezőség is nő. Integrált nyomdai munkafolyamat szoftvereket, CtP rendszereket, fomakészítő és géptermi anyagokat kínálunk Partnereinknek. Rendszereink használatához átfogó konzultációs támogatást biztosítunk.

Megértettük a nyomdák igényeit, ezért a nyomdák minket választanak.

www.agfagraphics.com

AGFA

STAY AHEAD. WITH AGFA GRAPHICS.

Agfa Graphics NV Magyarországi Fióktelepe
1117 Budapest, Fehérvári út 50–52.
+36 23 801 172
istvan.banfalvi@agfa.com, tuende.kollar@agfa.com